

Vero-osasto

Yhteenveto lausunnoista hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle laeiksi veronkantolain sekä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 5 b §:n muuttamisesta

Valtiovarainministeriön vero-osasto lähetti 27.2.2025 lausunnolle hallituksen esitysluonnoksen laiksi laeiksi veronkantolain sekä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 5 b §:n muuttamisesta.

Lausuntoa pyydettiin yhteensä 14 viranomaiselta ja yhteisöltä. Lausunnon antoivat: oikeusministeriö, Kirkkohallitus, Verohallinto, Elinkeinoelämän keskusliitto ry, Finanssiala ry, Keskuskauppakamari ry, Mikro- ja yksinyrittäjät ry, Suomen Kuntaliitto ry, Suomen Taloushallintoliitto ry, Suomen Yrittäjät ry ja Veronmaksajain Keskusliitto ry.

Lausuntopyyntö liitteineen ja lausunnot ovat nähtävissä osoitteessa:

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM066:00/2024>.

Esitysluonnoksen sisältö

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi veronkantolakia sekä veronlisäyksestä ja viivekorosta annettua lakia.

Esityksen tarkoituksena on selkeyttää veron maksujen ja palautusten käyttämistä veron suoritukseksi. Esityksen tavoitteena on vähentää yritysten verojen maksamiseen ja maksutilanteen selvittämiseen liittyvää hallinnollista taakkaa.

Veronkantolain säännöksiä maksun kohdistamisesta ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että maksaja voisi nykyistä laajemmin käyttää maksutapaa, jossa maksut kohdistetaan verovelvollisen kaikkien verojen suoritukseksi. Nykyinen sääntely maksun kohdistamisesta tietyn verolajin verojen suoritukseksi säilyisi ennallaan ja olisi luonnollisten henkilöiden ensisijainen veron maksujen kohdistamistapa. Myös elinkeinotoimintaa ja maa- ja metsätaloutta harjoittavat luonnolliset henkilöt kohdistaisivat maksut veroille nykytilan mukaisesti.

Säännöksiin veronpalautuksen käyttämisestä veron suoritukseksi ehdotetaan muutoksia, joilla vähennettäisiin palautuksen käyttämisestä aiheutuvia epäselvyyksiä verojen maksamisessa. Palautusten käyttötilanteiden vähentämiseksi esityksessä ehdotetaan, että käytettävissä olevat maksut käytettäisiin veron suoritukseksi ennen veronpalautuksia. Sääntelyä selvennettäisiin myös siten, että veron eräpäivänä maksettu maksu käytettäisiin veron suoritukseksi ennen veronpalautusta.

Lisäksi oma-aloitteisesti ilmoitettavien ja maksettavien verojen maksujen ja palautusten käyttämiseen ehdotetaan maksamista selkeyttäviä muutoksia. Palautusten käyttämisen yhtenäistämiseksi oma-aloitteisten verojen palautuksia käytettäisiin kaikkien verolajien erääntyneiden verojen suoritukseksi.

Veron suoritukseksi käytetylle maksulle laskettavasta hyvityskorosta luovuttaisiin hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Lisäksi sähköisten menettelyjen edistämiseksi verojen maksutilanteesta kertovaa yhteenvetoa ei enää lähetettäisi pyynnöstä postitse niille verovelvollisille, jotka kuuluvat yhteenvedon sähköisen tiedoksiannon piiriin. Lisäksi veronkantolakiin tehtäisiin eräitä muita veronkantomenettelyä sujuvoittavia muutoksia.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan marraskuussa 2025.

Lausuntopalaute

Lausunnoissa kannatettiin yleisesti esityksen tavoitetta vähentää yritysten verojen maksamiseen ja maksutilanteen selvittämiseen liittyvää hallinnollista taakkaa. Myös esityksessä ehdotettuja lakimuutoksia pidettiin pääosin kannatettavina.

Yhteenveto ja sen lähettäminen postitse

Oikeusministeriö huomauttaa, että jotkin elinkeinonharjoittajat, kuten maataloudenharjoittajat rinnastuvat pitkälti luonnollisiin henkilöihin esimerkiksi sähköiseen asiointiin liittyvien taitojen ja välineiden osalta. Oikeusministeriö kehottaa siksi vielä vastuuministeriötä arvioimaan veronkantolain 71 §:n 4 momentin luonnollisia henkilöitä ja kuolinpesiä koskevan poikkeussäännöksen muutostarpeita pykälän 3 momenttiin ehdotettujen muutosten johdosta.

Elinkeinoelämän keskusliitto ry (EK) toteaa lausunnossaan, että Verohallinnon yhteenvedot veronmaksutilanteista ovat yrityksille tärkeitä. Kun Verohallinto on siirtymässä lähtökohtaiseen sähköiseen asiointiin, olisi EK:n näkemyksen mukaan syytä poistaa veronkantolain 70 §:n mukaisen yhteenvedon harvemmin kuin kerran kuussa muodostuminen. Yrityksillä voi olla tarpeita yhteenvedolle, vaikka tilikaudella ei olisi tapahtumia. Digitalisaation myötä yhteenvedon tuottaminen kaikille yrityksille kuukausittain sähköisesti ei pitäisi lisätä Verohallinnon kustannuksia, mutta se helpottaisi yrityksiä, jotka eivät tällä hetkellä saa yhteenvetoa.

Suomen Taloushallintoliitto ry pitää lähtökohtaisesti niin kustannus- kuin ympäristösyistä hyvänä sitä, että yhteenvetoja ei enää postitettaisi, vaan ne toimitettaisiin sähköisesti. On kuitenkin tilanteita, joissa sähköinen asiointi on haasteellista esimerkiksi henkilön heikon tietoteknisen osaamisen tason takia. Ongelma oletettavasti koskee lähinnä sellaisia yhden hengen mikroyrityksiä, joissa yrittäjä ei ole kyvykäs hoitamaan yrityksen asioita sähköisesti. Olisi toivottavaa, että näissä erityisissä poikkeustilanteissa olisi mahdollista erillisellä hakemuksella saada tilattua yhteenveto paperisena. Verrokkina voitaneen käyttää esimerkiksi verolomaketta

6B, joka tulee ensisijaisesti jättää sähköisesti, mutta jonka saa erityisestä syystä antaa paperisena.

Taloushallintoliiton mukaan käytännössä nykytilanteessa yhteenveto on jätetty muodostamatta kuukausilta, joilla ei ole tapahtumia. Tämä on aiheuttanut ongelmia sellaisissa tilanteissa, joissa tilinpäätöskuukaudelle ei ole ollut tapahtumia eikä yhteenveto ole muodostunut. Tällöin kirjanpidon täsmäyttämistä varten ei ole mitään tositetta, mikä on aiheuttanut käytännön työssä haasteita. Taloushallintoliiton käsityksen mukaan osasyyn yhteenvetoilmoitusten muodostumatta jättämiselle ovat olleet yhteenvetojen postituskustannukset. Nyt kun paperisista yhteenvedoista ollaan esityksen mukaan luopumassa, tämä syy poistuu. Lisäksi 70 §:n mukaista yhteenvedon sisältöä olisi suotavaa täsmentää ja lisätä pykälään kohta 5) kohdentumattomat ja palauttamatta olevat maksut ja verot. Selkeä kuvaus siitä, minkä verran yrityksellä on rahaa "sisällä" OmaVerossa palvelisi taloushallinnon tarpeita ja osaltaan selkeyttäisi kirjausketjua ja varjेलisi sen eheyttä.

Suomen Yrittäjät ry:n näkemyksen mukaan paperisen yhteenvedon tilausmahdollisuus olisi syytä säilyttää. Tarvetta paperiselle yhteenvedolle voi esiintyä esimerkiksi yhden hengen mikroyrityksissä, joissa henkilön tietoteknisen osaamisen tason vuoksi sähköinen asiointi on haastavaa. Suomen Yrittäjät esittää esityksen muuttamista siltä osin, että poikkeustilanteita varten varattaisiin mahdollisuus saada yhteenveto pyynnöstä paperisena jatkossakin.

Veronmaksajain Keskusliitto ry pitää ymmärrettävänä tavoitetta luopua tarpeettomasta paperisesta viranomaispostista ja kannattaa sinällään tarpeettoman paperipostin minimointia. Pakollisen sähköisen tiedoksiantovelvollisten ryhmäänkin kuuluu kuitenkin yrittäjiä, joiden digitaidot eivät mahdollista sähköistä asiointia. Koska paperisten yhteenvetojen lähettäminen ei liene kovin yleistä saati kustannussäästö kovin merkittävä, pitää Veronmaksajain Keskusliitto tärkeänä, että postitse toimitettavan paperisen yhteenvedon tilausmahdollisuus säilytettäisiin jatkossakin poikkeustilanteita varten.

Maksulle laskettava hyvityskorko

Elinkeinoelämän keskusliiton näkemyksen mukaan maksulle laskettavasta hyvityskorosta luopuminen saattaa yksinkertaistaa veronmaksutilanteen seurantaa niin Verohallinnon kuin yritysten päässä. EK kannattaa esitystä. Laaja-alaisemmin katsottuna, EK:n näkemyksen mukaan olisi perusteltua vielä pohtia, voidaanko sekä hyvityskorosta että viivästyskorosta luopua tilanteissa, joissa verointressi on pieni. EK ehdottaa yhteistä rajaa, esimerkiksi 5 euron kantorajaa kaikissa tilanteissa niin hyvityskoron kuin viivästyskoron laskemiseksi ja perimiseksi.

Finanssiala ry katsoo, että hyvityskorko on säilytettävä vastapainona viivästyskoroille ja näiden laskentaperiaatteiden pitää jatkossa näkyä selkeästi verovelvolliselle. Mikäli määrältään pienten hyvityskorkojen käsittely tuottaa pienemmille

tilittäjille lähes pelkästään hallinnollista taakkaa, Finanssiala ehdottaa, että hyvityskorkoa maksettaisiin vain tapauksissa, jossa hyvityskoron määrä ylittää tietyn euromäärän, esimerkiksi 5 euroa.

Suomen Taloushallintoliitto toteaa, että järjestelmää selkiyttäisi ja käsiteltäviä maksutapahtumia vähentäisi, jos hyvitetäville ja veloitettaville koroille asetettaisiin kaiken kaikkiaan euromääräinen alaraja. Tämä toteuttaisi myös tavoitetta yritysten hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Mikäli edellä kuvattua hyvityskorkoa ei ehdotuksen mukaisesti tulevaisuudessa enää maksettaisi verovelvollisille, tämä osaltaan kompensoisi pienten veloituskorkojen perimättä jättämistä. Samaa kompensatiota toki tapahtuu, jos myös pienille palautuskoroille asetetaan euromääräinen alaraja.

Verojen maksun kohdistaminen

Kirkkohallitus pitää hyvänä, että maksut kohdistuvat jatkossa verojen suoritukseksi eräpäivien mukaisessa järjestyksessä, koska tämä parantaa järjestelmän loogisuutta.

Elinkeinoelämän keskusliitto pitää hyvänä uudistuksena sitä, että yrityksillä on mahdollisuus käyttää ainoastaan yhtä viitenumeroa maksaessaan veroja. Tämänhetkinen tilanne useiden eri viitenumeroiden kanssa on johtanut siihen, että yrityksen maksaessa väärällä viitenumerolla, Verohallinto on samanaikaisesti palauttanut veroa yritykselle ja toisaalta määrännyt sanktioita puuttuvasta maksusta. Yhden viitenumeron järjestelmä yksinkertaistaa tällaisia tilanteita ja helpottaa erityisesti pienempien yritysten tilanteita.

EK tuo lausunnossaan esiin, että eri kokoisten yritysten tarpeet ja toiveet ovat erilaiset. EK pitää tärkeänä, että esitysluonnoksen mukaisesti, yritykset voivat myös tulevaisuudessa maksaa Verohallinnolle käyttäen eri viitenumeroita. Tämä on tärkeää, ja se on syytä säilyttää. Veronkannon jatkokehitystyössä Verohallinnon tulisi myös selvittää sitä, voisiko jopa useampien eri verolajikohtaisten viitenumeroiden käyttö helpottaa joidenkin yritysten toimintaa.

Finanssialan mukaan ehdotettu veronkantolain muutos on sinänsä perusteltu ja kannatettava pienten ja keskisuurten yritysten kannalta. Sen sijaan mahdollisuus käyttää verolajikohtaisia tunnisteita tulee säilyttää suurilla tilittäjillä, joilla on paljon eri verolajeja. Finanssialan toimijoilla on suuri määrä eri verolajeja, jolloin maksut ja palautukset erilaisten korjaustoimien, maksujen tai palautusten osalta elävät koko ajan verotilillä. Muutosten seuranta ja täsmäyttäminen on jo nykyisellään vaativaa ja tässä verolajikohtaiset viitenumerot ovat välttämättömiä.

Veron maksujen ja palautusten käyttämistä veron suoritukseksi tulisi Finanssialan mukaan selkeyttää siten, että suurten tilittäjien osalta maksut kohdistetaan maksajan maksun perusteella oikealle verolajille. Tämä vähentäisi yritysten verojen

maksamiseen ja maksutilanteen selvittämiseen liittyvää hallinnollista taakkaa. Lisäksi Finanssiala katsoo, että uudistuksen yhteydessä OAV-koontiin olisi saatava uusi tunniste palkkaan liittyville suorituksille.

Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, että verolajikohtaisten viitteiden käyttö edelleen sallittaisiin erityisesti suurille yhteisömuotoisille verovelvollisille, joihin voi kohdistua suuri määrä eri verolajeja.

Mikro- ja yksinyrittäjät ry (MYRY) pitää ymmärrettävänä pyrkimystä siirtyä asiakasviitteen käyttämiseen. Kuitenkin suurin hyöty tästä syntyy Verohallinnolle eikä niinkään yrityksille. Eri verolajeilla on erilainen kirjanpito käsittely, ja sen vuoksi kirjanpidossa on pystyttävä erittelemään, mitä veroja on maksamatta. Erityisesti tämä korostuu tilinpäätöstä tai välitilinpäätöstä tehtäessä. Samoin esimerkiksi yrittäjäjärjestelyissä ja muissa yritystoiminnan vastuiden selvittelytilanteissa on tärkeää pystyä selvittämään konkreettisesti, mitä veroja ja niiden eriä on maksamatta.

Toiminimiyrityksien (liikkeen- ja ammatinharjoittajat) osalta yrityksestä tehtyjen maksujen käyttäminen muuhun kuin yritystoiminnan veroihin olisi erittäin ongelmallista. Yrittäjän henkilökohtaiset verot ja niiden maksut eivät kuulu yrityksen kirjanpitoon, jolloin yritystoiminnan verojen maksuksi tehtyjen suoritusten käyttämisestä henkilökohtaisiin veroihin aiheutuisi kirjanpidossa valtavasti ylimääräistä manuaalista työtä. MYRY pitää erittäin hyvänä, että valmistelussa on luovuttu asiakasviitteen käyttöönottamisesta toiminimiyrityksien osalta.

Suomen Kuntaliitto ry pitää ehdottoman tärkeää, että mahdollisuus käyttää verolajikohtaista viitenumeroa säilyy verovelvollisilla. Verovelvollisilla, jotka maksavat säännöllisesti suorituksia ja saavat palautuksia useiden verolajien osalta, on tarve kyetä kohdistamaan maksut ja palautukset oikeille verolajeille. Verovelvollisilla tulee ilman muuta jatkossakin säilyttää mahdollisuus kohdistaa maksuja verolajikohtaisesti erillisiä viitenumeroita käyttäen.

Suomen Yrittäjät ry:n näkemyksen mukaan yhden maksuviitteen menettely helpottaisi verojen maksamista erityisesti yritysasiakkailta, joilla on useita eri verolajien veroja maksettavana ja joilla voidaan arvioida tällä hetkellä olevan suurimmat haasteet eri verolajiviitteillä suoritettavaan maksamiseen sekä maksujen käytön selvittämiseen liittyen. Suomen Yrittäjät pitää kuitenkin tärkeänä esitysluonnoksessa omaksuttua lähtökohtaa siitä, että ehdotetuilla muutoksilla ei rajoitettaisi maksun kohdistamisoikeutta, vaan verovelvollisilla olisi halutessaan jatkossakin mahdollisuus kohdistaa maksu myös tietyn verolajin verojen suoritukseksi nykytilan mukaisesti. Suomen Yrittäjät pitää myös perusteltuna, että yhden viitenumeron käyttöönottoa ei esitetä yksityisille elinkeinonharjoittajille tai maa- ja metsätalouden harjoittajille.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää ehdotetun kaltaista pehmeää siirtymää yhden viitenumeron käyttöön perusteltuna ja kannatettavana. Yhden viitteen käyttö

parhaimmillaan helpottaa verojen maksujen ja palautusten käyttöön liittyviä epäselvyyksiä ja niiden selvittelyä. Koska kaikilla verovelvollisilla säilyisi mahdollisuus valita omaan tilanteeseen parhaiten soveltuva verojen maksun kohdistamistapa, ei säädösmuutoksesta ole odotettavissa haitallisia vaikutuksia luonnollisten henkilöiden tai yritysten verotukseen.

Muita huomioita esitysluonnoksesta

Oikeusministeriön mukaan esitysluonnoksessa tulisi perustella, mitä veronkantolain 13 §:n otsikon ja pykälätekstin muutosehdotuksissa veron ja maksun käsitteillä tarkoitetaan. Lisäksi oikeusministeriö katsoo, että ehdotetussa 60 §:n 1 momentissa tulisi täsmentää epäselvyyden poistamiseksi, mitä säännöksessä tarkoitetaan muulla asianosaisella. Lisäksi on arvioitava täsmennystarpeen vaikutus jäljempiin 61–63 §:iin, joissa on käytetty muun asianosaisen käsitettä.

Oikeusministeriö toteaa, että veronkantolain 72 §:n 3 momentin säännös on viranomaisaloitteisen virheen korjaamatta jättämisen osalta mahdollista muotoilla selkeämminkin, ja ehdotettu sääntelytapa vaikuttaa erikoiselta. Mikäli säännöksessä halutaan säilyttää perusteluissa todettu lähtökohta, että virhe korjataan aina verovelvollisen vaatimuksesta, tästä tulisi oikeusministeriön näkemyksen mukaan erikseen säätää. Oikeusministeriö kiinnittää lisäksi huomiota ”välittömän taloudellisen vahingon” käsitteeseen, ja kehottaa vastuuministeriötä arvioimaan, onko käsite tässä yhteydessä liian rajaava, ja voiko verovelvolliselle aiheutua virheestä muutakin kuin välitöntä taloudellista vahinkoa, minkä vuoksi virhe olisi syytä korjata.

Kirkkohallitus pitää hallituksen esityksen tavoitteita selkeyttää ja sujuvoittaa veronkantomenettelyä, edistää digitalisaatiota ja vähentää veronkantoon liittyvää selvittelytyötä kannatettavina. Kirkkohallitus arvioi lakimuutoksen vaikutuksen kirkollisverotuottoon jäävän vähäiseksi ehdotettujen lakimuutosten kohdistuessa pääosin yrityksiin. Kirkkohallitus kannattaa kuitenkin veronsaajana kaikkia toimenpiteitä, jotka pienentävät veronkannon kustannuksia.

Kirkkohallitus on kiinnittänyt huomiota hallituksen esityksessä esitettyihin arvioituihin viranomaisen toimintaan kohdistuviin kustannuksiin sekä arvioituihin vuosittaisiin säästöihin. Kirkkohallitus pitää tärkeänä, että hankkeen nettonykyarvoiset kustannukset saadaan mahdollisimman nopeasti katettua arvioiduilla säästöillä, jotteivät veronkannon kustannukset kasva.

Verohallinto toteaa, että esitysluonnoksessa on otettu huomioon Verohallinnon mahdollisuudet toteuttaa veronkantolakiin sekä veronlisäyksestä ja viivekorosta annettuun lakiin ehdotetut muutokset. Verohallinto pitää kannatettavina veronkantolain muutoksia, joilla mahdollistetaan verojen maksaminen yhtä viitenumeroa käyttäen ja maksun kohdistaminen kaikille verovelvollisen veroille. Tämä selkeyttää maksun käyttöjärjestystä ja vähentää viitevirheitä. Ehdotetuilla muutoksilla

myös vähennettäisiin veronpalautusten käyttötilanteita ja muutettaisiin veronpalautuksen käyttäminen vastaamaan paremmin verovelvollisten maksukäytäntöjä ja yritysten toimintatapoja.

Verohallinnon mukaan ehdotetut muutokset edellyttävät Verohallinnolta runsaasti ohjeistusta ja viestintää sekä toimeenpanon alkuvaiheessa panostuksia asiakasneuvontaan. Verohallinnon asiakkaita ovat käytännössä kaikki verovelvolliset ja yritysmuodot, mikä luo ratkaistavan haasteen myös kantomenettelyjen sekä OmaVeron kehittämiselle siten, että menettelyt olisivat kaikille eri tavoin toimiville asiakkaille selkeitä ja palvelut vastaisivat kokonaisvaltaisesti asiakkaiden tarpeita.

Ehdotetussa maksun kohdistamistavan muutoksessa toimeenpanon ratkaistavana on erityistarve uudelle eri verovelvollisryhmien erilaiselle maksamisen ohjeistukselle. Lakiuudistusten myötä helpottuva verojen maksaminen ja yritysasiakkaiden selvittelytyön tarpeen väheneminen vähentää varsinkin pidemmällä tähtäimellä myös Verohallinnon neuvontatarvetta.

Kantomenettelyä yhtenäistävät muutokset yksinkertaistavat samoin Verohallinnon järjestelmätoteutusta ja lisäävät järjestelmien kehittämismahdollisuuksia. Ehdotettujen muutosten tavoitteena on lisäksi lisätä Verohallinnon sähköisen asiointipalvelun käyttöä ja edistää digitaalista viranomaisviestintää, mikä aikaan saisi säästöjä postituskustannuksissa.

Verohallinto esittää, että ehdotetun veronkantolain 18 §:n 4 momentin voimaantulon ajankohdaksi muutettaisiin 1.1.2026. Voimaantuloajankohdan muutos mahdollistaisi sen, että Verohallinto toteuttaisi sekä vanhentuvien maksujen palauttamisen että maksun käytön vanhentuville saataville ensimmäisen kerran vuoden 2026 lopussa. Säännösten vaiheittaisella voimaantulolla turvattaisiin muutosten toimeenpanoa. Maksun käyttö vanhentumistilanteessa normaalista käyttöjärjestyksestä poiketen saattaisi myös aiheuttaa tarpeetonta sekaannusta uudistuksen ensikuukausina. Lisäksi Verohallinto esittää täsmennettäväksi veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 5 b §:n muuttamista koskevan lain voimaantulosäännöstä.

Keskuskauppakamari pitää esitykselle asetettua tavoitetta vähentää yritysten verojen maksamiseen ja maksutilanteen selvittämiseen liittyvää hallinnollista taakkaa erinomaisena. Verojen maksujen ja palautusten käytösäännöt ovat nykyisin epäselviä ja epäyhtenäisiä, ja ne aiheuttavat täysin turhaa työtä ja maksuliikennettä niin yrityksissä kuin Verohallinnossa.

Mikro- ja yksinyrittäjät ry (MYRY) pitää erittäin tärkeänä, että verojen maksujen ja palautusten käsittelyyn ja selvittelyyn liittyviä ongelmia yritetään nyt ratkaista ja järjestelmää selkiyttää, sekä samalla osaltaan helpottaa yritysten hallinnollista taakkaa.

Yrityksissä ja tilitoimistoissa koetaan hankalana nykyinen maksujen ja palautusten käytön selvittely Omaverossa. Maksamattomien verojen saldon selvittäminen

on erityisen työlästä, mikäli verovelvollinen ei syystä tai toisesta ole pystynyt maksamaan veroja eräpäivään mennessä. Osasuoritusten selvittely on varsinkin kirjanpidon kannalta tällöin pitkälti manuaalista käsityötä. Sanottujen seikkojen vuoksi Omaverosta tulisi olla saatavilla selkeä saldoraportti maksamatta olevista veroista sekä mitä maksuja ja palautuksia niihin on jo käytetty. Jatkossa tämä on entistään tärkeämpää, jos asiakasviitteeseen yhdistetään nykyistä useampia verolajeja.

MYRY pitää erittäin tärkeänä, että maksuja tai palautuksia ei käytetä vasta tulevaisuudessa erääntyviin veroihin ilman verovelvollisen nimenomaista suostumusta. Negatiivisen arvonlisäveron palautuskäsittelyn keskeytyminen epämääräiseksi ajaksi on myös todella ongelmallista varsinkin mikro- ja yksinyrittäjien kassanhallinnan kannalta. Sama koskee tuloveron palautusten hitautta. Myös näiden ratkaisemiseen olisi kiinnitettävä huomiota. MYRY pitää erittäin tärkeänä myös sitä, että verovelvollisella on aina oltava mahdollisuus pyytää käyttämättömän maksun palauttamista, jolloin se ei jää odottamaan tulevia erääntyviä veroja.

MYRY pitää suunnitelmia luopua veronpalautusten ns. eräpäiväkuittaamisesta ja oma-aloitteisten verojen palautusten säilyttämisestä lähtökohtaisesti hyvänä. Oma-aloitteisten verojen palautuksille tulisi kuitenkin jatkossakin voida asettaa verovelvollisen haluama alaraja, jotta aivan pienet palautukset ja niiden selvittely eivät aiheuttaisi turhaa työtä ja kustannuksia.

MYRY toteaa, että tällä hallituskaudella on toteutettu useita muutoksia verojärjestelmiin, joista on jo aiheutunut yrityksille aivan valtavasti hallinnollista taakkaa ja kustannuksia. Esitysluonnoksessa mainittu kiirehdittävä käsittely sekä siinä kuvattu tarve Verohallinnon tietojärjestelmien muutoksiin antaa aiheen olettaa, että kattava ohjeistus saadaan tässäkin muutoksessa vasta hyvin lähellä sen voimaantuloa. Verovelvollisille jäävä aika muutoksen valmisteluun sekä kirjanpitojärjestelmien muuttamiseen on valitettavasti jälleen kerran jäämässä erittäin lyhyeksi. Kun useimpien yritysten tilikautena on kalenterivuosi, voisi myös olla paikallaan siirtää uudistuksen aiottu voimaantulo vuoden 2026 alkuun.

Suomen Kuntaliiton mukaan on syytä kiinnittää huomiota siihen, missä laajuudessa on mielekästä pidättäytyä palautuksen maksamisesta, mikäli valvontatoimeen liittyvä verointressi ei kata koko palautettavaa määrää. Kuntaliiton mukaan on välttämätöntä, että palautus olisi valvontatoimen aikana käytettävissä siltä osin, kuin sen määrä ylittää valvontatoimen nimenomaiseen kohteeseen liittyvän laskennallisen intressin. Kunnat saavat merkittäviä arvonlisäveron palautuksia liittyen arvonlisäverolain 130 ja 130 a §:n soveltamisalaan. Ei liene verojen turvaamisen näkökulmasta mielekästä soveltaa julkisyhteisön lakisääteiseen toimintaan liittyviin palautuksiin epäsuhtaisen suuria toimia. Kuntaliiton mukaan on kohtuullista varmistaa, ettei valvontatoimen takia palauttamatta oleva määrä ole käy-

tettävissä myöskään erääntyneen veron suorituksiksi. Oma-aloitteisen veron palautuksen käsittelyssä on kuitenkin syytä kiinnittää huomiota suhteellisuusperiaatteen toteutumiseen.

Suomen Taloushallintoliitto toteaa, että verojen maksujen ja palautusten käytösäännöt ovat nykyisellään monimutkaiset ja epäyhtenäiset. Säännöt aiheuttavat ylimääräistä työtä ja maksuliikennettä niin yrityksissä kuin Verohallinnossa. Muutostarve on ollut ilmeinen ja verokantolain uudistusta ovat kannattaneet Taloushallintoliiton lisäksi myös muut elinkeinoelämän järjestöt sekä Verohallinto. Taloushallintoliiton mukaan on hyvä, että uudistustyö on hallitusohjelmakirjauksen mukaisesti edennyt, ja että tavoitteena on yhtenäistää veronkantolaissa säädetty verojen maksujen ja palautusten käytösäännöt.

Taloushallintoliitto pitää tärkeänä, että Verohallinnolla on uudistuksen alkuvaiheessa varattavissa riittävät resurssit niin ohjeistuksen laatimiseen kuin asiakkaiden ohjaamiseen eri asiointikanavissa. On selvää, että uudistus tuo mukanaan kysymyksiä ja ohjauksen tarvetta, ja tähän on pystyttävä vastaamaan.

Suomen Yrittäjät ry pitää hyvänä esityksen tarkoitusta selkeyttää veron maksujen ja palautusten käyttämistä veron suorituksesi. Esityksen tavoite vähentää yritysten verojen maksamiseen ja maksutilanteen selvittämiseen liittyvää hallinnollista taakkaa on erittäin kannatettava. Suomen Yrittäjät pitää hyvänä ehdotusta yleisen käyttöjärjestyksen muuttamisesta siten, että nykyisestä vanhentumispäivän mukaisesta käyttöjärjestyksestä luovutaan ja maksujen ja palautusten käyttämisessä siirryttäisiin verojen eräpäivän mukaiseen käyttöjärjestykseen, mikä näkemyksemme mukaan olisi useimmiten verovelvolliselle selkeämpi ja ymmärrettävämpi.

Veronmaksajain Keskusliitto katsoo, että ehdotettu muutos palautusten käyttämiseen on erittäin kannatettava ja se vähentää merkittävästi niitä epäselvyyksiä, joita nykyisen lainsäädännön vuoksi on aiheutunut. Verovelvollisella tulossa oleva veronpalautus on saatettu käyttää esimerkiksi perintöveron maksuerän maksuun, vaikka perintövero olisi maksettu oikea-aikaisesti eräpäivänä. Muutoksen myötä eräpäivänä maksettu vero kohdistuisi verovelvollisen suunnitelman mukaisesti erääntyvän veron maksuun ja verovelvollinen saisi veronpalautuksen sinä päivänä, joka hänelle on maksupäiväksi ilmoitettu.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää aiheettomasti suoritettujen maksujen palauttamista koskevaa muutosta kannatettavana, sillä käytännössä on esiintynyt tilanteita, joissa verovelvollisen maksama suoritus on erehdyksen vuoksi kohdistunut toisen verovelvollisen veron suorituksiksi. Voimassa oleva laki ei yksilöi, kenelle aiheuton maksu voidaan palauttaa, minkä vuoksi verovelvollisilla on voinut olla vaikeuksia saada virhesuorituksiaan palautetuksi Verohallinnolta. Asiasta on tarpeen säätää yksiselitteisesti lain tasolla.